

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie ze skargi T. S. o wznowienie postępowania zakończonego
prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego
z dnia 28 czerwca 2012 r., sygn. akt [...],
w sprawie z powództwa T. S.
przeciwko Specjalistycznemu Centrum Zdrowia im. prof. [...] w P.
o ochronę dóbr osobistych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 29 sierpnia 2013 r.,
zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 17 stycznia 2013 r.

**oddala zażalenie i przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego radcy prawnemu A. P.- B. kwotę 3.600 (trzy tysiące
sześćset) zł, powiększoną
o należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów
nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu
w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2013 r. Sąd Apelacyjny przywrócił T. S. termin do uzupełnienia braków formalnych skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem tego Sądu z dnia 28 czerwca 2012 r., jednocześnie odrzucił tę skargę i oddalił wniosek pełnomocnika skarżącej o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu. W uzasadnieniu stwierdził, że nie zachodzą wskazane w skardze podstawy wznowienia postępowania, przewidziane w art. 401 pkt 2 oraz art. 403 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.c. Wskazał również, że do wniosku pełnomocnika skarżącej o przyznanie kosztów pomocy prawnej nie zostało załączone oświadczenie, że opłaty nie zostały zapłacone w całości lub w części.

W zażaleniu na powyższe postanowienie T. S. wniosła o jego uchylenie i przyjęcie skargi o wznowienie postępowania do rozpoznania oraz przyznanie pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym i w postępowaniu zażaleniowym, zarzucając naruszenie art. 401 pkt 2, art. 403 § 1 pkt 1 i § 2 i art. 410 k.p.c. oraz art. 22³ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z późn. zm.), § 2 ust. 1 i 3, § 4 ust. 1, § 6 ust. 7 i § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, ze zm.) oraz art. 19 § 1, art. 130 i art. 130² k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przed przystąpieniem do merytorycznej oceny zarzutów podniesionych w zażaleniu należy zauważyć, że postanowienia sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, w tym postanowienia dotyczące kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2012 r., IV CZ 150/11, niepubl.), mogły być zaskarżone zażaleniem do Sądu Najwyższego na podstawie art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. Zmiana tego przepisu dokonana z mocy art. 1 pkt 39 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 233, poz.

1381), która weszła w życie z dniem 3 maja 2012 r., wyłączyła tego rodzaju środki zaskarżenia z zakresu kompetencji Sądu Najwyższego. Jednocześnie wprowadzony został inny system zaskarzania wydanych w tym przedmiocie postanowień, określony w art. 394² § 1 k.p.c. w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 40 wzmiankowanej ustawy nowelizującej, w ramach którego kompetencję do rozpoznawania zażaleń przyznano innemu składowi sądu drugiej instancji. Z art. 9 ust. 4 tej ustawy wynika przy tym, że art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. w dotychczasowym brzmieniu ma zastosowanie do orzeczeń wydanych przed dniem wejścia nowej regulacji. Oznacza to, że orzeczenia wydane po 3 maja 2012 r. podlegają zaskarżeniu na podstawie art. 394² § 1 k.p.c. w nowym brzmieniu. Skoro zatem zażalenie wniesione zostało na postanowienie Sądu Apelacyjnego wydane w dniu 17 stycznia 2013 r. r., to Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do rozpoznania zażalenia złożonego na zawarte w nim rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu; kompetencja w tym zakresie przysługuje Sądowi Apelacyjnemu w innym składzie. Sąd Najwyższy nie jest zatem uprawniony do rozpoznania zażalenia w tej części ani do jego odrzucenia.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje zapatrywanie – podzielane przez skład orzekający - zgodnie z którym sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401-404 k.p.c. nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli już z samego jej uzasadnienia wynika, że podnoszona podstawa nie zachodzi. W takich sytuacjach przyjmuje się, że skarga nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia i podlega odrzuceniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. (zob. min. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 września 2008 r., IV CZ 71/08, niepubl.; z dnia 26 września 2008 r., V CZ 55/08, niepubl.; z dnia 25 maja 2012 r., I CZ 35/12, nie publ.).

Wbrew twierdzeniom skarżącej, Sąd Apelacyjny prawidłowo uznał, że przytoczone przez skarżącą podstawy wznowienia postępowania w rzeczywistości nimi nie są. Zarzuty podniesione w zażaleniu, oparte na argumentacji sprowadzającej się do polemiki z tą oceną, nie mogły wywrzeć zamierzonego skutku.

Domagając się wznowienia postępowania skarżąca wskazała jako podstawę art. 401 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którym można żądać wznowienia, jeżeli skutek

naruszenia przepisów prawa strona była pozbawiona możliwości działania. Trafnie Sąd Apelacyjny uznał, że podstawa ta nie zachodzi, skoro skarżąca nawet nie wskazała okoliczności, z których wynikałoby, iż - wskutek naruszenia przepisów prawa - istotnie została pozbawiona możliwości działania.

Zgodnie z art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c., można żądać wznowienia na tej podstawie, że wyrok został oparty na dokumencie podrobionym lub przerobionym albo na skazującym wyroku karnym, następnie uchylonym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zostało już wyjaśnione, że za dokument podrobiony uznaje się dokument sporządzony w całości przez inną osobę niż ta, od której ma pochodzić, natomiast przerobienie dokumentu polega na dokonaniu zmian w jego treści; z punktu widzenia postępowania wznowieniowego istotne jest jednak, aby sąd rozpoznający sprawę oparł się na treści takiego dokumentu, a dokument musi wywrzeć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia (por. postanowienie SN z dnia 9 lipca 2008 r., V CZ 43/08, niepubl.). Skarżąca nie powołała się na rzeczywiste wystąpienie tych okoliczności, ani też na wykrycie konkretnego prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, bądź ujawnienie okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu (art. 403 § 2 k.p.c.).

Skoro – jak prawidłowo przyjął Sąd Apelacyjny – wskazane przez skarżącą podstawy wznowienia postępowania w rzeczywistości nie wystąpiły, odrzucenie skargi było w pełni usprawiedliwione.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł, jak w sentencji.